

J.M.G. Leune

Ambachtsgilden in Steenberg en hun leden in 1658 en 1686

Versie 10 oktober 2022

A. De ambachtsgilden op 12 februari 1658

Op 12 februari 1658 stelde de magistraat van Steenberg voor de ambachtsgilden een reglement vast.¹ Er werden gilden in het leven geroepen voor de volgende beroepen: timmerlieden, metselaars, smeden, wagenmakers, schrijnwerkers, slotenmakers en glazenmakers. Tot gezworenen ofwel dekens werden benoemd:

- Johan Govaertse Bedlehem, timmerman.
- Pieter Willemsse, metselaar

De volgende personen werden benoemd tot gildeleden.

Het gilde van de timmerlieden

- Johan Govaertse Bedlehem
- Pieter Bocx
- Johan de Rijcke
- Herman Mulder
- Jacob Vetten
- Hendrick [Dierickszn.] Vostermans in Kruisland
- Johan Geertse van Miert in Kruisland
- Damis Cornelisse in De Heen

Het gilde van de metselaars

- Pieter Willemsse
- Johan Willemsse
- Adriaen Geertse Beer
- Johan Pieter Willemsse
- Willem Melsen

Het gilde van de smeden

- Ocker Cornelisse [Hoochcamp]
- Adriaen Willemsse Straetmans
- Cornelis Artsse [Aertsse] Dickmans [Dijckmans] in Kruisland
- Thomas Huijbrechtsse in Kruisland
- Dierick Geertssen in De Heen

Het gilde van de wagenmakers

- Philips Glaudi
- Johan Claessen Wint [?]
- Johan Pieterssen Claerijns in Kruisland
- Dielis Jansse in De Heen

Het gilde van de schrijnwerkers

- Hendrick de Roon

Het gilde van de slotenmakers

- Francois Conjauw

Het gilde van de glazenmakers

- Christoffel Holtsinger
- Claes van der Haven

---

¹ West-Brabants Archief, archief Stad Steenberg 1308-1810, inv. 153, fol. 85v. Het gedetailleerde gildereglement werd goedgekeurd door de heer van de stad; zie: Nationaal Archief, archief van de Nassause Domeinraad, inv. 12544, fol. 375-382.

B. De ambachtsgilden op 16 mei 1686 ²

Dekens

- Adriaen van Opstal, timmerman
- Willem Jansen [Creemer], metselaar

Vermeld als oud deken: schepen Hendrick Spoor.

Het gilde van de timmerlieden

- Adriaen van Opstal
- Laureijs de With
- Marinis Hoochcamp
- Hendrick Vostermans in Kruisland
- Jan Geertse van Miert in Kruisland
- Markus Jansse van Miert in Kruisland
- Maerten Damis [de Jongh] in De Heen
- Goris Damis [de Jongh] in De Heen

Het gilde van de metselaars

- Willem Jansen Creemer
- Leendert Jansen Cuijper
- Pieter Jacobs Keijser

Het gilde van de smeden

- Adriaen Stoffelse Mes
- Cornelis Jansen van Weert
- Pieter Cornelisse uit De Heen
- Jan Rovers
- Cornelis Willemse

Het gilde van de wagenmakers

- Cornelis Willemse
- Antonij Jorisse uit De Heen

Het gilde van de slotenmakers

- Claes Conjouw

Het gilde van de glazenmakers

- Christoffel Holtsinger
- Pieter de Ruijter
- Leendert Janssen Cuijper

Helaas is van geen enkel gilde een archief bewaard gebleven. In 1791 drongen sommige “neringdoenden” er bij de magistraat van Steenberg en op aan om opnieuw ambachtsgilden in te stellen. Zij voegden er een lijst bij met gesuggereerde meesterproeven. ³ Het verzoek werd ingediend door de volgende personen:

- Willem van der Beek, metselaar
- Jan Francois Clement, timmerman
- Jacobs Denisse, verwer [schilder]
- Willem Claassen, schoenmaker
- Hendrik Zeedijk, vleeshouwer
- Johannes Lammers, kleermaker
- Cornelis van Campenhout, broodbakker
- Adrianus Laanen, winkelier.

90 personen verklaarden dat zij het pleidooi ondersteunden. Of de gewenste gilden er kwamen vergt aanvullend onderzoek.

---

² West-Brabants Archief, oud rechterlijk archief van Steenberg en 1431-1811, inv. 7.

³ West-Brabants Archief, archief Stad Steenberg en 1308-1811, inv. 1719.